

NIEZBĘDNIK FINANSOWY SENIORA

NUMER 15

CZERWIEC 2017

W TYM NUMERZE:

- **Kredyt konsolidacyjny – wybrane zagadnienia**
- **Z pracy punktu konsultacyjno-doradczego**

KREDYT KONSOLIDACYJNY – WYBRANE ZAGADNIENIA

Termin „konsolidacja” oznacza zjednoczenie, zespolenie, połączenie się w jedną całość. Zatem kredyt konsolidacyjny to taki rodzaj kredytu, którego istotą jest połączenie kilku mniejszych długów w jedno zobowiązanie o ujednoczonych warunkach spłaty. Zabieg taki stosuje się w celu zmniejszenia łącznej wysokości comiesięcznych należności ratalnych, przy jednoczesnym jednak wydłużeniu okresu spłaty. Podkreślić należy, iż w całościowym rozliczeniu tego typu rozwiązanie finansowe będzie co do zasady droższe dla potencjalnego kredytobiorcy/pożyczkobiorcy, aniżeli spłata pierwotnych (łączonych) kredytów/pożyczek.

Konsolidację można przeprowadzić zasadniczo w stosunku do wszystkich rodzajów zobowiązań (bankowych i niebankowych). Z tego punktu widzenia nie ma również znaczenia

forma kredytu (z karty debetowej, karty kredytowej, gotówkowy, bezgotówkowy), czy też jego cel (konsumpcyjny, samochodowy, mieszkaniowy itp.).

WAŻNE!

Należy pamiętać, iż kredyty konsolidacyjne są zobowiązaniami długoterminowymi – często termin ich spłaty wynosi 10 i więcej lat.

Z kredytów konsolidacyjnych należy korzystać świadomie – niezbędna jest dokładna analiza prawna i ekonomiczna oferowanego produktu. Rozwiązania te niosą bowiem dla klienta zarówno korzyści, jak i pewne ryzyka, które każdy zainteresowany powinien znać i je rozumieć.

KORZYŚCI ZWIĄZANE Z KREDYTEM KONSOLIDACYJNYM:

- Zmniejszenie comiesięcznego obciążenia finansowego związanego z obsługą (spłatą) rat kredytowych – odciążenie domowego budżetu.
- Poprawa sytuacji materialnej kredytobiorcy w danym momencie – zwiększa się szansa, aby dłużnik nie popadł w zwłokę w spłacie swoich zobowiązań, czy też pętlę kredytową.
- W sprawie spłaty należności, negocjacji oraz w innych kwestiach dotyczących zawartej umowy kredytobiorca kontaktuje się wyłącznie z jedną instytucją finansową.
- Ujednolicenie zasad spłaty kredytu – jedna umowa zamiast kilku, które najczęściej znacząco się od siebie różnią.
- Niższe oprocentowanie nominalne – nie stanowi to jednak zasady, warto podjąć w tym zakresie negocjacje.
- Uproszczenie obsługi naszych zobowiązań – redukcja wykonywanej liczby comiesięcznych płatności (zamiast kilku przelewów do różnych instytucji, realizowany jest jeden).

RYZYKA ZWIĄZANE Z KREDYTEM KONSOLIDACYJNYM:

- Wydłużenie okresu spłaty – obniżenie wysokości comiesięcznej łącznej raty nie jest co do zasady efektem zmniejszonego oprocentowania nominalnego, ale rozłożenia harmonogramu płatności na dłuższy okres, niż wynikający z pierwotnych zobowiązań. Zmniejszenie raty jest jedną z największych pokus związanych z tego typu kredytem – należy jednak szczegółowo policzyć dodatkowe koszty i porównać oferty z kilku instytucji.
- Dodatkowe koszty – podobnie jak w przypadku klasycznych kredytów, tak i przy zobowiązaniach konsolidacyjnych instytucje finansowe mogą pobierać prowizję za udzielenie nowego kredytu/pożyczki i/lub inne dodatkowe opłaty, które podnoszą całkowity koszt takiego produktu finansowego.
- Wymóg dodatkowych zabezpieczeń – warunkiem udzielenia kredytu konsolidacyjnego zazwyczaj będzie zabezpieczenie spłaty poprzez udzielenie poręczenia lub ustanowienie hipoteki na nieruchomości kredytobiorcy/pożyczkobiorcy. W przypadku poręczenia największym problem może być znalezienie osób, które spełniają warunki stawiane przez bank i jednocześnie wyrażą zgodę na poręczenie. Natomiast w przypadku zabezpieczenia hipotecznego dojdą kolejne koszty związane z wyceną nieruchomości, notariusza oraz wpisu do hipoteki. Niebagatelne znaczenie ma również fakt, iż w sytuacji pogłębienia się kłopotów finansowych uniemożliwiających spłatę, hipoteka pozwala bankowi na swoistą, uproszczoną ścieżkę dochodzenia swoich należności z obciążonej nieruchomości (w konsekwencji może to doprowadzić do sprzedaży naszego domu/mieszkania). Z drugiej strony kredyty hipoteczne charakteryzują się obniżonymi wskaźnikami stosowanego w ich przypadku oprocentowania nominalnego.

WAŻNE!

Starania o uzyskanie kredytu konsolidacyjnego powinny być podjęte, jeszcze wtedy, gdy zobowiązania regulowane są terminowo, ale jednocześnie przewiduje się możliwe problemy w tym zakresie w przyszłości. Gdy zobowiązania regulowane są już nieterminowo albo wcale – szanse na uzyskanie kredytu konsolidacyjnego maleją.

Podsumowując wskazać należy, iż kredyt konsolidacyjny to kredyt celowy przyznawany na spłatę wcześniejszych zobowiązań – taki produkt finansowy może pomóc w odzyskaniu stabilności finansowej, a jednocześnie poprawić płynność i przejrzystość domowego budżetu. Wiązą się z nim jednak pewne ryzyka – w szczególności sumarycznie wyższy całkowity koszt, aniżeli koszty konsolidowanych długów. Warto pamiętać, że nie każdy kredyt konsolidacyjny będzie z założenia dobrym rozwiązaniem. Propozycje poszczególnych instytucji finansowych mogą znacząco się od siebie różnić – dlatego niezbędnym warunkiem jest porównanie oferty co najmniej kilku z nich.

Z PRACY PUNKTU KONSULTACYJNO-DORADCZEGO

Rok temu sporządziłem testament w którym rozdysponowałem moim majątkiem dzieląc go pomiędzy dzieci i wnuki. Zastanawiam się teraz, czy mam możliwość dokonać zmiany bądź odwołania tego testamentu w sytuacji, gdy poinformowałem najbliższych o mojej ostatniej woli? Czy w tej sytuacji na zmianę testamentu muszę uzyskać zgodę osób, które wskazałem w testamencie jako moich spadkobierców?

Na wstępie podkreślić należy, iż w świetle obowiązujących przepisów prawa osoba sporządzająca testament ma **całkowitą swobodę w ukształtowaniu jego treści** – ta swoboda obejmuje również możliwość odwołania wcześniej sporządzonego testamentu czy też dokonania w nim zmian. **Odwołanie bądź zmiana testamentu mogą nastąpić w dowolnym momencie a prawo nie uzależnia skuteczności tego typu czynności od spełnienia jakichkolwiek dodatkowych warunków.** W tej sytuacji wyrażenie zgody na zmianę testamentu przez osoby powołane w nim do dziedziczenia nie jest konieczne. Warto zaznaczyć, iż odwołania lub zmiany testamentu można skutecznie dokonać na kilka sposobów:

- poprzez sporządzenie nowego testamentu,
- poprzez fizyczne zniszczenie testamentu (np. potarganie, spalanie) lub pozbawienie go cech, od których zależy jego ważność (np. zamazanie własnoręcznego podpisu pod treścią testamentu),
- poprzez dokonanie w testamencie zmian, z których wynika wola odwołania jego postanowień (np. zamieszczenie dopisku o treści „*odwołuję testament*”).

Nieco więcej uwagi wymaga **odwołanie testamentu notarialnego**, gdyż na wniosek spadkodawcy fakt sporządzenia takiego testamentu może zostać odnotowany w powstałym w 2011 roku ogólnopolskim Notarialnym Rejestrze Testamentów (NORT). Celem prowadzenia rejestru testamentów jest zmniejszenie ryzyka, że testament pozostanie po śmierci spadkodawcy nieujawniony lub będzie odnaleziony z opóźnieniem. Zarejestrowanie testamentu w tym rejestrze jest dla spadkodawcy dobrowolne i bezpłatne. **Rejestr nie zawiera żadnej informacji o treści testamentu**, zwłaszcza danych osobowych spadkobierców. Potwierdza on jedynie, że określony spadkodawca w ogóle jakiś testament lub testamenty zarejestrował i w jakiej kancelarii (kancelariach) można te dokumenty lub ich wypisy otrzymać. Informacja o zarejestrowaniu testamentu ujawniona może być **dopiero po śmierci** spadkodawcy, a informację tę może uzyskać każdy, bez konieczności podania przyczyny poszukiwania testamentu osoby zmarłej. Zniszczenie odpisu aktu notarialnego może zatem nie wystarczyć do unieważnienia oświadczenia woli, bowiem w wypadku śmierci spadkodawcy jego spadkobiercy mogą w rejestrze sprawdzić, czy testament został sporządzony i poprosić właściwego notariusza o sporządzenie odpisu. W związku z powyższym należy zadbać, by odwołać testament notarialny w sposób nie budzący wątpliwości np. poprzez sporządzenie nowego testamentu w tej lub innej formie.

Chciałbym dokonać zmiany banku, w którym obecnie gromadzę swoje oszczędności, na inny. Czy mógłbym ulokować środki w Narodowym Banku Polskim?

Takiej możliwości nie ma. Osoba fizyczna nie może posiadać rachunku bankowego w Narodowym Banku Polskim ponieważ NBP jako centralny bank państwa, zgodnie z obowiązującym prawem, prowadzi wyłącznie rachunki innych banków, budżetu państwa oraz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i innych osób prawnych (za zgodą Prezesa NBP).

Decydując się na zmianę banku i porównując liczne oferty dostępne w tym zakresie na rynku należy zwrócić szczególną uwagę na wysokość opłat za prowadzenie rachunku oraz za wydanie i obsługę karty płatniczej, wysokość prowizji za korzystanie z bankomatów (własnych i obcych sieci) oraz wykonywanie przelewów, a także oferowane usługi dodatkowe, którymi bylibyśmy zainteresowani np. rabaty, preferencyjne umowy ubezpieczenia. **Z kolei w ramach formalnoprawnej procedury przenoszenia rachunku bankowego w szczególności warto pamiętać o tym, że:**

- 1) przenoszeniu podlegają rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy wraz z powiązаныmi z nim wybranymi usługami płatniczymi, tj. poleceniami zapłaty i/lub zleceniami stałymi/, i/lub saldem,
- 2) w sytuacji, gdy decydujemy się na zmianę banku należy osobiście udać się do oddziału nowego banku oraz złożyć wniosek o przeniesienie rachunku/usług płatniczych,
- 3) w przypadku, gdy klient uczyni nowy bank swoim pełnomocnikiem, to podpisuje również pełnomocnictwo dla nowego banku w celu realizacji procesu przeniesienia w jego imieniu, które składa bezpośrednio w oddziale nowego banku. Wymagana jest forma pisemna pełnomocnictwa,
- 4) klient powinien wyraźnie wskazać nowemu bankowi, jakie usługi chce przenieść z dotychczasowego banku (wraz ze wskazaniem wszystkich niezbędnych parametrów tych płatności). Przeniesienie wybranych usług płatniczych do nowego banku może odbywać się jedynie w przypadku, gdy są one dostępne w ofercie nowego banku, i po przeniesieniu ich obsługa przebiegać będzie zgodnie z zasadami obowiązującymi w nowym banku,
- 5) we wniosku o przeniesienie rachunku/usług płatniczych klient musi wskazać datę, do której przenoszone usługi mają być realizowane przez dotychczasowy bank oraz datę, od której przenoszone usługi mają być realizowane przez nowy bank, przy czym data ta powinna uwzględniać maksymalny czas potrzebny na przeniesienie rachunku/wybranych usług płatniczych,
- 6) nowy bank informuje o fakcie przeniesienia rachunku odpowiednie instytucje, np. urząd skarbowy czy ZUS,
- 7) przeniesienie rachunku/usług płatniczych do nowego banku nie zwalnia klienta z uregulowania zobowiązań związanych z tym rachunkiem wobec dotychczasowego banku,
- 8) klient powinien zostać powiadomiony o wszelkich ewentualnych opłatach dotyczących świadczenia usług w zakresie przeniesienia rachunku/usług płatniczych – operacja przeniesienia rachunku jest zasadniczo bezpłatna, natomiast zgodnie z wewnętrznym regulaminem bank może obciążyć klienta kosztami za czynności niestandardowe wykraczające poza czynność przeniesienia rachunku.

PUNKT INFORMACYJNO-DORADCZY „BEZPIECZNE FINANSE SENIORA”

Indywidualne, **BEZPŁATNE** konsultacje
z zakresu racjonalnego i bezpiecznego zarządzania
sferą finansów osobistych seniora

INFOLINIA: 801 002 170

(bezpłatna dla połączeń z telefonów stacjonarnych)
od poniedziałku do piątku
w godz. od 9.00 do 15.00.

WYDAWCA:

Ogólnopolska Federacja
Stowarzyszeń Uniwersytetów
Trzeciego Wieku
33-300 Nowy Sącz
ul. Jagiellońska 18
tel./fax (+48 18) 443 57 08
e-mail: federacjautw@interia.eu
www.federacjautw.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Wiesława Borczyk
Daniel Jachimowicz
Wojciech Nalepa